

Samogłoski pochylone

Autor: Halina Karaś

Samogłoski pochylone, nazywane też ścieśnionymi lub zwężonymi, są to samogłoski ei/y, ou, ao o zwężonej (czyli podwyższonej) artykulacji w stosunku do samogłosek jasnych e, o, a. Są one kontynuantami dawnych samogłosek długich e, o, a. Po zaniku iloczasu (przełom XV/XVI wieku) samogłoski długie (oprócz samogłosek wysokich i, y, u) uległy ścieśnieniu przy równoczesnym skróceniu czasu artykulacji. W języku ogólnopolskim samogłoski pochylone zaginęły (XVIII-XIX wiek), utożsamiając się ao, ei/y (oznaczane á, é) z odpowiadającymi im jasnymi samogłoskami a, e, a pochylone ou po podwyższeniu artykulacji zidentyfikowało się z u (pozostał znak ortograficzny ó). W gwarach kontynuanty samogłosek pochylonych różne od kontynuantów samogłosek jasnych utrzymały się do czasów współczesnych. Zob. Samogłoska pochylona au (á), Samogłoska pochylona ei/y (é), Samogłoska pochylona ou (ó). Zob. też: Kontynuanty dawnego a długiego, Kontynuanty dawnego e długiego, Kontynuanty dawnego o długiego.